

The Cyber Journey

Momenteel ontbreekt het aan een gestructureerde ontwikkellijn voor jongeren die een bijzondere affiniteit hebben met informatietechnologie (IT), ook wel “cyberbreinen” genoemd. Deze pilot is erop gericht om een duurzaam platform te creëren waar deze jongeren hun talenten kunnen (door)ontwikkelen. Het is van belang om op gerichte momenten gepaste interventies aan te bieden die aansluiten bij de ontwikkeling van het (cyber)brein. De reis die het cyberbrein doorloopt, staat centraal en vandaar dan ook de naam: The Cyber Journey.

Probleem

Uit het Cybercrimebeeld Nederland 2024 blijkt dat de helft van de cybercrimeverdachten die voor de rechter moet verschijnen 25 jaar of jonger is. Dit is een zorgelijke ontwikkeling, met name omdat het instapmodel tot het plegen van cybercriminaliteit laag is. Overigens worden online grenzen gemakshalve overschreden omdat er onwetendheid heerst over de regels en het veelal ontbreekt aan ethische kaders. Diezelfde onwetendheid over wat mag en niet mag op het internet speelt niet alleen bij jongeren, maar ook bij ouders, verzorgers en professionals vanuit het onderwijs, jeugd- en zorgdomein. Het vangnet om het cyberbrein heen moet bovendien adequaat zijn uitgerust met de handvaten om talent te herkennen, te erkennen en vervolgens begeleiding te bieden die past bij de leefwereld van deze jongeren. Kortom, er ligt een gezamenlijke uitdaging om het talent van morgen op het juiste pad te houden om zodoende dader- en slachtofferschap te voorkomen.

Aanpak

De pilot is niet gericht op het ontwikkelen van een nieuwe interventie, maar juist bedoeld om de lacunes in de (vroeg) signalering van cyberbreinen aan te pakken. Om dat te bewerkstelligen, is het verbinden van relevante stakeholders vanuit verschillende domeinen cruciaal. Vooral met de partijen die rechtstreeks in contact staan met jongeren. Helaas bevinden cyberbreinen zich vaak buiten het zicht van professionals, maar zijn ze wel degelijk latent aanwezig. Daarom is het zaak om een cyberbrein tijdig te herkennen. Welke gedragskenmerken zijn nou typerend voor een cyberbrein? Verworven inzichten vanuit de andere pilots worden hierin meegenomen om gezamenlijk een stap te zetten naar een digitaal veilige toekomst. Op deze wijze wordt gepoogd een verandering in gang te zetten die is gericht op

het versterken van elkaar en niet op het opnieuw uitvinden van het wiel. Het interventielandschap is tevens verzadigd en met de parels die de gereedschapskist rijk is, is het zaak om een rode draad te ontwikkelen in de aanpak om zodoende te kunnen doorverwijzen naar wat werkt. Dit wordt vastgelegd in een begeleidingshandboek wat zowel door ouders, verzorgers als professionals vanuit het onderwijs, jeugd- en zorgdomein kan worden gebruikt om het talent van morgen de begeleiding te bieden die zij nodig hebben.

De aanpak is gericht op:

- Het kind
- De opvoeders
- De opvoedingsomgeving

Welk type interventie wordt toegepast?

- Universeel preventief (voor iedereen)

Doelstelling

Het doel van dit City Deal project is het ontwikkelen van een op maat gemaakt begeleidingstraject voor cyberbreinen dat duurzaam kan worden ingezet door ouders, verzorgers en professionals vanuit het onderwijs, jeugd- en zorgdomein.

Planning

- **Najaar 2024:** netwerk uitbreiden en kleinschalige hackathons organiseren op scholen en verkenning ‘Hack Your City’ concept.
- **16 december:** 1e versie begeleidingshandboek gereed.
- **Begin 2025:** inzichten uit het begeleidingshandboek in de praktijk brengen en voorbereiding ‘Hack Your City’ in de regio.

Resultaten

- **Ethisch hacken carrousel**

Jongeren krijgen op scholen uitleg over ethisch hacken, de grenzen van de wet en wat je zoal met je talent kan. Stichting Cyberbrein.nl organiseert dit in samenwerking met de DIVD Academy, de gemeente en de Politie Eenheid Amsterdam. Op de scholen wordt onder andere ook de ethisch hacken Quest ingezet die door HackShield is ontwikkeld.

- **Samenwerking bovenschoolse voorzieningen**

In de regio Amsterdam-Amstelland zoeken we aansluiting bij bovenschoolse voorzieningen die leerlingen begeleiden die cognitief gezien meer uitdaging nodig hebben. De inzet van een ethisch hacken carrousel kan hierbij interessant zijn. De eerste indruk is dat er in deze populatie een aanzienlijk deel over een cyberbrein lijkt te beschikken.

- **Professionals sociaal domein**

Daarnaast zoeken we aansluiting bij het sociaal domein om professionals uit te rusten met de kennis en expertise zodat zij op het moment dat ze een cyberbrein herkennen deze op de juiste manier kunnen begeleiden en of doorverwijzen.

- **Verkenning 'Hack Your City'**

Er vinden verkennende gesprekken plaats met onder meer de haven en het bedrijfsleven om te kijken of er draagvlak is voor een hackathon waar cyberbreinen hun talent tentoon kunnen spreiden, maar bovenal ook begeleid zullen worden.

Tips

Kwaliteit gaat voor kwantiteit: Het gaat bij deze specifieke doelgroep niet om de kwantiteit maar meer om de kwaliteit. Een cyberbrein kan al vanaf jonge leeftijd veel financiële schade veroorzaken door diverse vormen van cybercriminaliteit te faciliteren. Het is belangrijk om deze financiële impact beter in beeld te krijgen om ook beleidsmakers het nut en de noodzaak in te laten zien om preventieve interventies op deze doelgroep adequaat te kunnen uitvoeren.

Contact

Gemeente Amsterdam uit naam van het regionale samenwerkingsverband "Ecosysteem Digitale Veiligheid" (lees: ecosysteem) met behulp van publiek-private partners binnen Amsterdam-Amstelland. Contactpersoon is Evan van der Linden, adviseur digitale weerbaarheid bij de afdeling innovatie van de gemeente Amsterdam, mail: evan.van.der.linden@amsterdam.nl